No. 3106. UTRECHT Woensdag 15 November 1939. 56ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

ENCYCLIEK SUMMI PONTIFICATUS

Vervolg.

De Troon van den Eeuwigen Koning.

Moge met het oog op deze omstandigheden en deze gevoelens, het komende feest van Christus Koning, waarop deze Onze eerste encycliek U zal bereiken, een dag zijn van genade, oprechte hernieuwing en herleving in de geest van het Koningschap van Christus. Moge op die dag, bij de toewijding van het menselijk geslacht aan het Goddelijk Hart, wat op een bijzonder plechtige wijze zal geschieden, de gelovigen van alle volkeren en landen zich verzamelen rondom de troon van den Eeuwigen Koning in aanbidding en eerherstel, om te hernieuwen nu en voor altijd hun eed van trouw aan Hem en aan Zijn wet van waarheid en liefde.

Moge het voor de gelovigen een dag zijn van genade, waarop het vuur, wat Onze Heer kwam brengen op deze aarde, zal branden in groter en zuiverder licht. Moge het een dag zijn van genade voor de bedroefden, opdat hunne uitgeputte harten weer bewijzen mogen geven van inwendige hernieuwing en geestelijk eerherstel. Moge het ook een dag zijn van genade voor hen die Christus niet hebben gekend of hem hebben verloren; een dag waarop uit millioenen gelovige harten tot de Hemel moge opstijgen het gebed, dat „het Licht, wat iedere mens verlicht, die komt in deze wereld (Joan. 1, 9) hun duidelijk moge maken de weg des heils; dat Zijn genade in de bedroefde harten dezer pelgrims een heimwee moge opwekken naar de eeuwige dingen; een heimwee dat hen drijft om terug te keren tot Hem, Die vanaf zijn smartvolle troon van het kruis dorstte naar de zielen en die verteerd wordt van een verlangen om ook voor hen te zijn „de Weg, de Waarheid en het Leven" (Joan. 14, 6).

Nu Wij met een hart vol hoop en vertrouwen, deze eerste encycliek van Ons pontificaat bezegelen met het zegel van Christus Koning, voelen Wij Ons geheel verzekerd van den eenparige en geestdriftige instemming van de gehele kudde van Christus. De moeilijkheden, angsten en zorgen van dit ogenblik, hebben de solidariteit van de Christelijke familie opgewekt, versterkt en gunstig beinvloed tot een hoogte die nog maar zelden is bereikt. Zij doen alle gelovenden in God en Christus samenbinden in een gemeenschappelijke bond tegen een algemeen gevaar. De groei van deze Katholieke solidariteit — de gesloten gelederen, de zekerheid en de vaste wil om te overwinnen — in zulke moeilijke dagen, vinden Wij een troostend en opmerkelijk verschijnsel, nu Wij met weifelende stap maar in vertrouwen op God, bezit genomen hebben van deze zetel, die open gelaten werd door den dood van Onze groten voorganger.

Kinderlijke toegenegenheid.

Met dankbaarheid herdenken Wij de vele getuigenissen van kinderlijke toegenegenheid aan Kerk en plaatsbekleder van Christus; de spontane en geestdriftige toejuichingen ons toegeroepen bij de gelegenheid van Onze keuze en Onze kroning. En blijde grijpen Wij deze gunstige gelegenheid aan om U, Eerwaarde Broeders en aan allen die behoren tot de kudde van den Heer, een woord van oprechte dank te richten voor deze schitterende manifestatie van grote liefde en standvastigheid, aanhankelijkheid aan het Pausschap, waarin men zien kan de erkenning van de door God gegeven zending van den Hogepriester en Opperherder.

Want Wij weten zeer goed, dat al deze huldebetuigingen niet betroffen en niet hebben kunnen betreffen Onze arme persoon, maar alleen het bijzondere en hoge ambt waartoe de Heer Ons heeft verheven. En ofschoon Wij vanaf dat eerste ogenblik de volle zwaarte hebben gevoeld van de grote verantwoordelijkheid onafscheidelijk van de hoge macht Ons door de Goddelijke Voorzienigheid gegeven, was het Ons een grote troost deze heerlijke en treffende demonstratie van hechte eenheid der Katholieke Kerk, die allen nauwer doet aaneensluiten om de niet te overweldigen rots van Petrus, ten einde rondom een wal en een vesting te vormen, wanneer de vijanden van Christus komen aanstormen. Deze zelfde manifestatie van wereld-omvattende katholieke solidariteit en van bovennatuurlijke broederschap der volken rondom hun gemeenschappelijken vader, scheen Ons des te rijker in blijde hoop met het oog op de tragische omstandigheden, stoffelijke zowel als geestelijke, van dit ogenblik. De herinnering daaraan is Ons blijven sterken in de eerste maanden van Ons pontificaat, waarin Wij reeds ondervonden hebben de lasten de angsten en moeilijkheden, waarmede het pad van de [illegible] van Christus op deze wereld bestrooid is.

We kunnen niet stilzwijgend voorbijgaan de diepe indruk van dankbaarheid in Ons gewekt door de goede wensen van hen, die ofschoon zij niet behoren tot het zichtbaar lichaam van de Katholieke Kerk, toch edele en oprechte uitdrukking gaven van hun waardering van alles wat hen met Ons verenigt in liefde voor de persoon van Christus of hun geloof in God. We wensen hen allen Onze dank te betuigen. Wij bevelen ieder van hen aan in Gods bescherming en Wij verzekeren hen plechtig dat slechts een gedachte Onze geest bezield; na te volgen het voorbeeld van den Goeden Herder om een waar geluk te brengen onder alle mensen „opdat zij het leven mogen hebben en het mogen hebben in overvloediger mate." (Joan. 10, 19).

Dankbaarheid aan de Staten.

Maar gehoor gevend aan een innerlijke ingeving, maken Wij bijzondere vermelding van Onze dankbaarheid voor de bewijzen van eerbiedige hulde, welke Wij mochten ontvangen van de Souvereinen, hoofden van Staten en Gouvernementen van die naties, welke met de H. Stoel in vriendschappelijke betrekking staan.

Ons hart is bijzonder verheugd bij de gedachte, dat Wij in deze eerste encycliek, gericht aan de volken van de gehele wereld, onder deze bevriende mogendheden Ons dierbaar Italië tellen, de vruchtbare tuin van het Geloof, welke geplant is door de Prins der Apostelen. Want als een resultaat van het Lateraans verdrag bekleedt haar vertegenwoordiger een ereplaats onder hen die bij de H. Stoel officieel zijn geaccrediteerd. „De vrede van Christus in Italië hersteld", als een nieuwe dageraad van broederlijke eenheid in geestelijke en tijdelijke aangelegenheden, had haar begin in dit verdrag. Wij bidden God, dat Hij in de serene atmosfeer van deze vrede, de harten van het Italiaanse volk leven en kracht moge geven; van dit volk te midden waarvan Wij leven en waarmee We dezelfde lucht inademen. Wij hopen en vertrouwen dat dit volk, zo dierbaar aan Onze voorgangers en aan Ons, getrouw moge zijn in zijn glorierijke Katholieke traditie en door de Goddelijke bescherming steeds meer moge ondervinden het woord van den Psalmist: „Gelukkig het volk, wiens God is de Heer."

Herinnering aan de eerste Zegen.

Deze gelukkige nieuwe juridische en geestelijke positie, als gevolg van deze overeenkomst, bestemd tot een onuitwisbaar merkteken in de geschiedenis bevestigd en bezegeld voor Italië en de gehele wereld, heeft nooit in zijn bindend effect zulk een indruk op Ons gemaakt, als toen Wij op de loggia van de Vaticaanse basiliek Onze armen openden en Onze handen om voor de eerste maal de zegen uit te spreken over Rome — Rome de zetel van het Pausdom en Onze eigen dierbare geboorteplaats — over Italië, verzoend met de Kerk en over de volken van de gehele wereld.

Als plaatsbekleder van Hem die in een beslissend uur voor het hoogste wereldlijk gezag van die tijd, de grote woorden sprak: „Hiervoor ben ik geboren en hiervoor in de wereld gekomen, om getuigenis te geven van de waarheid. En ieder die van de waarheid is, hoort Mijn stem" (Joan. 18, 37) voelen Wij in Ons ambt en Onze tijd geen grotere plicht dan met Apostolische vrijmoedigheid getuigenis te geven van de waarheid. Deze plicht houdt noodzakelijk in een uiteenzetting en een weerlegging van dwalingen en menselijke fouten; want deze moeten bekend gemaakt worden, alvorens men ze kan verbeteren en genezen: „Gij zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u vrijmaken". (Joan. 8, 32). In de vervulling van deze Onze plicht zullen Wij Ons zelf niet laten beinvloeden door aardse overwegingen, noch Ons laten afschrikken door wantrouwen of tegenwerking, door tegenspraak of gebrek aan waardering van Onze woorden, noch uit vrees voor misvattingen of valse uitleg. Wij zullen Onze plicht doen, steeds bezield met die vaderlijke liefde, welke, terwijl zij lijdt om de fouten der kinderen, terzelfder tijd het middel ter verbetering toedient; Wij zullen trachten na te volgen het Goddelijk voorbeeld voor de herders, Jesus, de goede Herder, Die zowel licht is als liefde. „Doende volgens de waarheid in liefde" (Efes. 4, 13).

Geestelijk bankroet.

Aan het begin van de weg, welke voert naar het geestelijk en moreel bankroet van deze dagen, staan de misdadige pogingen van niet weinigen om Christus te onttronen; het verlaten van de wet van waarheid, welke hij heeft afgekondigd en van de wet van liefde, welke de levensadem is van Zijn Koninkrijk.

In de erkenning van de Koninklijke voorrechten van Christus en in de terugkeer van individuën en maatschappij tot de wet van Zijn waarheid en Zijn liefde, ligt de enige weg tot redding.

Terwijl Wij dit schrijven, Eerwaardige Broeders, bereikt Ons het verschrikkelijke nieuws, dat de dreigende gesel van de oorlog reeds rondwaart, niettegenstaande al onze pogingen om deze te voorkomen. Wanneer Wij denken aan de golf van lijden, welke gekomen is over de ontelbare mensen, die gisteren nog gelukkig waren in hun huiselijke omgeving, dan voelen Wij Ons geneigd om Onze pen neer te leggen, Ons vaderlijk hart is gepijnigd van angst, wanneer Onze blik gaat naar alles, wat nog zal opgroeien uit dat vergiftige zaad van geweld en haat, waarvoor thans het zwaard de bloed doordrenkte vore ploegt. Maar juist omdat We deze dreigende apocalyptische verwoesting voorzien, voelen We dat Wij een plicht hebben om met nog groter aandrang de ogen en harten van hen, die nog van goede wil gebleven zijn tegenover Hem, van Wien alleen de redding der wereld komen kan, te richten tot Hem, Die alleen deze storm bedaren kan: tot Hem, Wiens waarheid en liefde verlichten kan de geesten en ontvlammen de harten van zulk een groot gedeelte van het mensdom, wat gedompeld ligt in dwaling, in zelfzucht en strijd, om het een nieuwe richting te geven in de geest van het Koningschap van Christus.

Christus ontbreekt aan Europa en aan heel de wereld

De Kardinaal Patriarch van Lissabon Z. Em. Cerejeira heeft in een herderlijk schrijven zich de tolk gemaakt van het Christelijk zelfbewustzijn en daarbij gesproken over de oorzaken van de huidige crisis.

Aan dat schrijven ontlenen wij de volgende passages:

„Wij verheffen onze stem niet om de houding van Portugal tegenover de Europese oorlog te bepalen. Wij hebben niet het recht om in naam van de natie te spreken. De natie wordt vertegenwoordigd door de regering, en de stem van de regering is officieel de stem van Portugal. Op haar berust de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid om de rechten van het vaderland te verdedigen, de belangen te verzorgen en de eer van het vaderland te redden. Alle Portugezen zijn aan de staat gehoorzaamheid verschuldigd. Ook wij willen haar moeilijke taak helpen vergemakkelijken door gehoorzaamheid te betuigen.

In deze droevige uren voor de Christenheid en voor de beschaving willen wij ons slechts tot tolk maken van het Christelijk bewustzijn. Als dienaren van Christus willen wij slechts in Zijn Naam spreken.

De atmosfeer van de wereld wordt vergiftigd. De officiële organisatie van de leugen, de overwinning van de materiële kracht, het opwekken van opstandige gevoelens en de besmetting van nieuw-heidense leerstellingen bedreigen de Christelijke ideeën. De Christen kan niet onverschillig staan tegenover God en het strijdende atheisme, tegenover de waarheid en de dwaling, de gerechtigheid en het geweld, het recht en de onderdrukking.

Het is de zending van den Christen om getuigenis te geven van Christus, zelfs tot het offer van zijn eigen leven.

De onrechtvaardige oorlog is een ontkenning van de Christelijke beginselen; hij werd opgelegd door hoogmoed, naijver en verlangen naar suprematie.

Zo is de oorlog echter ook een kwaad, dat noodzakelijk kan worden voor de verdediging van het goede en van het recht.

De cultus van de oorlog is van nature heidens. De noodzakelijke basis voor de vrede is de Christelijke idee van samenwerking der volkeren in gerechtigheid en liefde.

De Christelijke moraal heeft op internationaal terrein dezelfde eisen als op binnenlands gebied. Zoals zij de leugen, het verraad, de haat, de onderdrukking, de onrechtvaaridgheid veroordeelt bij de mensen afzonderlijk, zo veroordeelt zij op internationaal gebied het egoistische isolement van rijke naties ten opzichte van armere staten, de verwijdering of onderdrukking van kleine volkeren door grote of sterkere volken, het schenden van vrijwillig op zich genomen verplichtingen en het breken van het plechtig gegeven woord.

De politiek, als zou al datgene goed zijn, wat dienstig is voor het nationale belang, is een immorele politiek; zelfs wanneer deze politiek door Christenen gevoerd wordt, dan is het nog geen Christelijke politiek.

Een dergelijke politiek brengt ons regelrecht naar barbaarsheid in de internationale wereld. Want wat is de barbaarsheid anders dan juist het gebrek aan een juridische verdedigende organisatie van het recht en van de moraal? Zowel ten opzichte van de individuën als van de naties is ongelijkheid een voorwaarde van het menselijk bestaan. Het heidense nationalisme tracht echter een zo sterk mogelijk imperialisme te vestigen. Het mterialistische marxisme wil deze ongelijkheid wegvagen door de klassen te vernietigen. Het racisme wil op deze voorwaarde de wet bouwen van de natuurlijke overheersing van het hogere ras. Maar altijd is het resultaat onmenselijk: onderdrukking van de de zwakken, tyrannie door de sterken.

Het Christendom geeft de oplossing voor deze ongelijkheid door de wet van gerechtigheid en liefde. De verschillende en dikwijls tegengestelde belangen van individuën of gemeenschappen moeten zich verenigen in wederzijdse samenwerking, waarbij de belangen elkander beperken, in evenwicht houden en aanvullen.

Sinds lange tijd maakt Europa een ernstige crisis door. De gevoelens van morele gebondheid werden vervangen door internationale anarchie. Deze eenheid werd het eerst verbroken door het protestantisme. De hoogste autoriteit van den Paus van Rome hield op het orgaan te zijn van de geestelijke eenheid van Europa. De naties verloren het gevoel van solidariteit, en verdeelden zich in aan elkander vijandige kampen.

Sindsdien moest de politiek van Christelijke solidariteit plaats maken voor de realistische politiek van het evenwicht. Hierop volgde het systeem van de gewapende vrede. In onze dagen zagen wij een wedloop om de bewapening, en hieraan verspilde men op onproductieve wijze enorme rijkdommen, die nodig waren voor de verbetering van sociale toestanden onder de volkeren.

Na de wereldoorlog trachtte men de internationale samenwerking voor het behoud van de vrede te verzekeren door de oprichting van de volkenbond. Het was een Christelijk ideaal, ondanks de inmenging van vrijmetselaars en vrijdenkers.

Maar de volkenbond had een fundamentele fout: het gebrek aan een gemeenschapelijk beschavingsideaal. Zo zag men ook Rusland in de volkenbond treden, hetzelfde land, dat de beginselen van de Europese beschaving ontkende.

Europa en de gehele wereld lijden aan deze diepgaande kwaal: de geestelijke verdeeldheid. Er ontbreekt een geestelijk ideaal voor elk geweten, een hoogste autoriteit, die door alle volkeren wordt aanvaard, een gemeenschappelijke geestesgesteldheid, waarop een daadwerkelijke vredesorganisatie gebouwd kan worden.

Christus ontbreekt aan Europa en aan de wereld. En daarom roepen wij tot Hem, evenals de Apostelen toen de boot dreigde schipbreuk te lijden: „Heer red ons, wij vergaan!"

De beschaving van Europa ontstond onder de moederlijke vleugelen van de H. Kerk. Aan haar dankt zij haar eenheid en de idee van de menselijke waardigheid, welke haar glorietitel is.

Maar het protestantisme, de liberalistische revolutie, het laicisme en nu de openlijk heidense ideologieën hebben achtereenvolgens de verbinding tussen Christendom en beschaving verzwakt of verbroken.

Toen men Christus terzijde stelde, ging men noodzakelijk terug naar het heidendom.

Wordt vervolgd

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Er is enige ontspanning gekomen in de spanning, welke ons de laatste week hebben bezig gehouden en deze ontspanning is gekomen, doordat de Duitse regering eerst verklaarde, dat de mogelijkheid van een Duitse inval in Nederland en België, slechts een verzinsel was van Engeland en Frankrijk om Duitsland in een kwaad licht te stellen. Later werd deze mededeling gevolgd door een uitdrukkelijker verklaring, dat Duitsland de neutraliteit van Nederland en België zal eerbiedigen, mits deze ook geëerbiedigd wordt door Frankrijk en Engeland en zolang men in staat is deze te handhaven.

Men ziet, er zijn enige reserves bij en wel merkwaardig, dat, terwijl Duitsland Maandag deze verklaring gaf, diezelfde morgen door Duitse vliegers die weer terugkeerden van een bombardementspoging op Parijs, België's grondgebied werd overgevlogen en de neutraliteit dus geschonden.

Toch heeft deze Duitse verklaring wat ontspanning gebracht en meer ontspanning als de geruststellende verklaringen van Minister Kleffens de vorige week en de radiorede van Minister de Geer op Maandag l.l., waarin, volgens de telegrammen, de Minister zeide, dat er geen reden is om te vrezen, dat Duitsland tegenover Holland een agressieve houding zal aannemen. De premier wees op de werking van de geruchten, die buiten Nederland voortdurend worden verspreid. Overigens deelde hij nog mede, dat men uitgebreide defensieve maatregelen heeft genomen in verband met de toenemende activiteit van de Fransen en Duitsers aan het Westfront.

Want de Ministers kunnen geruststellende verklaringen geven, de geheimzinnige nachtelijke conferentie, waarvoor Koning Leopold des avonds laat uit Brussel komt, vindt geen voldoende verantwoording in de aanbieding van goede diensen, welke de volgende dag aan de belligerenten werd verzonden, vooral niet nu deze gepaard gingen met hogere opvoering van de paraatheid der defensiemaatregelen.

Op deze aanbieding van goede diensten is gisteren het antwoord verschenen van Duitsland. Nu wij dit schrijven, is het nog niet bekend, maar wanneer de Duitse pers, op instignatie natuurlijk van de regering schreef, dat Engeland en Frankrijk door hun antwoorden bij voorbaat al deze goede diensten hadden gesaboteerd, dan behoeven we ook van het Duitse antwoord, evenmin als we dan van het Engelse en Franse gedaan hebben, niet veel goeds te verwachten.

Maar de oorlogssituatie, zoals die thans vrijwel statuair is, kan toch zo niet blijven, allerminst wel voor Duitsland. Wel zijn er in de laatste dagen weer bomaanvallen geweest op de Shetlands eilanden en het Graafschap York en zelfs 2 aanvallen binnen 48 uur op Parijs, maar deze aanvallen halen al even weinig uit als de strijd aan het Wesfront, waarvan we lezen van een genvangenname van 25 Fransen en van een „in de pan hakken van een Duitse afdeling", waarbij zegge een man werd gedood en een gevangen genomen. Ook de oorlog ter zee heeft al even weinig succes; in 7 dagen is er een Engels schip getorpedeerd.

Geen wonder, dat de berichten zeggen, dat de diplomatieke en politieke activiteit bij de Belgische en Nederlandse regeringen groot blijft.

Want gevaren blijven dreigen van beide zijden der belligerenten, Duitslandeven goed als Engeland. De moeilijkheden welke we van dit laatste land ondervinden, wordt wel eens te veel vergeten en toch zijn deze niet gering en Duitsland zal vooral hierop doelen, wanneer het zegt, dat het de Nederlandse neutraliteit zal eerbiedigen, mits Nederland in staat blijkt deze te handhaven. En dat is n.l. de vrijheid van de zee in deze oorlogstijd. De handhaving van deze vrijheid tesamen met Nederlandse neutraliteit is voor onze huidige regering een zware taak.

We willen vandaag daarover eens verder uitweiden.

In 1609 kwam anoniem bij den bekenden drukker-uitgever Elsevier te Leiden een geschrift uit dat de titel voerde: „Mare liberum sive de iure quod Batavis competit ad Indicana commercia dissertatio". De ongenoemde schrijver was de 26-jarige advocaat fiscaal van Holland, Hugo de Groot.

In dit geschrift kwam de Groot op tegen het recht, waarop vooral Engeland en Portugal aanspraak maakten, om hun gezag niet slechts over hun grondgebied, maar ook over grote gedeelten van de open zee te doen gelden, door de vaart [illegible]

zeevaarders te verbieden, de visserij aan de eigen landgenoten voor te behouden en te eisen, dat vreemde schepen de vlag voor de hunne zouden strijken. Tegenover dit recht stond dan hun plicht, om tegen zeeroverij te waken.

Tegen deze rechtsaanmatiging nu schreef de jonge de Groot zijn geruchtmakend verweerschrift „De vrije zee, of over het recht op de handel met Indië, dat aan de Nederlanders toekomt".

Tal van tegenverweerschriften kwamen uit; zo reeds in hetzelfde jaar dat van den Engelsman Wellwood „De dominio maris", en in 1613 dat van den Spanjaard Albericus Gentilis „Hispanicae advocationis libri". Maar de meest felle tegenweer kwam in 1618, toen de Engelsman Selden zijn „Mare clausum seu de dominio maris libri duo" het licht deed zien.

De strijd bleef voortduren. Nog in 1702 mengde zich de Nederlandse jurist Bijnkershoek in dit internationale debat met zijn geschrift „De dominio maris".

Thans is men het er wel over eens, dat in vredestijd de vrijheid van de zee erkend moet worden. Alle staten zijn in volle zee gelijk. Er is dus vrijheid van scheepvaart, hoewel deze, niet zonder haar te beperken, door het volkenrecht en door de landsrechten geregeld is. Op de volle zee heeft geen land souvereiniteitsrechten. Is dus de zee vrij, dit wil niet zeggen, dat de scheepvaart, ook in vredestijd, niet rechten en plichen heeft. Zoals Meurer het kernachtig uitdrukte: „Das Meer ist frei von der Gebietshoheit, aber nicht von der Rechtshoheit". De volle zee is vrij, maar de scheepvaart is gebonden aan het internationale recht.

Toen echter in de oorlog van 1914—'18 de geallieerden zeiden te strijden voor de vrijheid van de zee, dachten zij niet aan dit vredesrecht maar aan het oorlogsrecht. Over wat in oorlogstijd het recht op zee is, en nog minder over wat dit recht zou moeten zijn, bestaat er onder de volkenrechtsgeleerden, en a fortiori tussen de zeemogendheden, geenszins overeenstemming.

De algemene regel is, dat in oorlogstijd iedere staat principieel verplicht is, alle maatregelen na te laten, die de vrijheid van de zee zouden kunnen verstoren. Een eerste uitzondering hierop maakt de territoriale zee, de kustzee. Daarin heeft de oeverstaat een boven andere staten bevoorrechte positie.

Toch is er zelfs daar nog veel meningsverschil. Zo nemen sommigen aan het, door anderen nog betwiste, recht van vreedzame doorvaart van handels- en oorlogsschepen (jus passagii innoxii). Bovendien is betwist, hoever uit de kust de territoriale zee zich uitstrekt, 3, 4, 6, 7 ja zelfs 12 zeemijlen?

Nog dezer dagen ontstond hierover kwestie tussen Duitsland en Zweden.

Wat het zeeoorlogsrecht betreft, hebben wij allereerst te letten op de reeds vroeger vermelde Declaratie van Parijs van 16 April 1856. De drie hoofdbeginselen dezer declaratie waren:

1. De neutrale vlag dekt vijandelijk goed, behalve contrabande.

2. Neutraal goed onder vijandelijke vlag is vrij, behalve alweer contrabande.

3. Een blokkade moet effectief zijn, om verbindend te wezen, m.a.w. zij moet zodanig zijn, dat werkelijk de toegang tot de vijandelijke kuststrook onmogelijk is gemaakt.

Het zwakke punt in deze regeling was, dat oorlogscontrabande ook op neutrale schepen, steeds in beslag mag worden genomen. Hierbij kwam dan nog, dat volstrekt niet vaststond, wat als contrabande mocht worden beschouwd. In de oorlog 1914—'18 hebben de oorlogvoerenden het begrip contrabande zelfs uigebreid tot alle goederen, die voor de bevolking van een oorlogvoerend land bestemd of daarvan afkomstig zijn. Deze bestemming en herkomst werd aangenomen op vermoedens van allerlei aard, zo vooral op grond van de nabuurschap van een oorlogvoerend land. Bovendien maakten de oorlogvoerenden gebruik van hun hoedanigheid van uitvoerlanden, om de handel der neutralen aan banden te leggen, voor zoveel als zij dit ter bereiking van hun oorlogsdoeleinden nodig achtten.

Van dit laatste kan men echter niet zeggen, dat het in strijd met enige regel van het volkenrecht zou zijn. Een onvriendelijkheid kan men het noemen, geen onrecht. Het heeft ook niets te maken met het rechtsbeginsel der vrijheid van de zee.

Op het netelige contrabande-vraagstuk, evenals het blokkaderecht, hebben we vroeger reeds geschreven.

Verder heeft Nederland ten slotte te letten op zijn eigen territoriale wateren, waarover in de Tweede Vredesconferentie is bepaald:

„Een onzijdige Mogendheid is gehouden het toezicht uit te oefenen, dat binnen het bereik der middelen ligt, waarover zij beschikt, om in hare havens of reden en in hare wateren elke schending der voorgaande bepalingen te beletten".

Men kan nu ook begrijpen, waarom ons land, juist omdat het neutraal wilde blijven, zodra het uitbreken van de oorlog ging dreigen, tot de mobilisatie van leger en vloot is overgegaan. Wij hebben dus gedaan, wat wij konden. Zonder twijfel zal daardoor niet alle onrecht voorkomen of afgewend kunnen worden, maar wel hebben wij daardoor, mits wij waakzaam onze plicht blijven doen, alle aansprakelijkheid ten volle gedekt.

Daarom was ook onze mobilisatie tegen geen enkele bepaalde mogendheid gericht. Wij handhaven onze neutraliteit tegenover alle oorlogvoerenden. Dit is allereerst in ons eigen belang, maar, goed begrepen, is het niet minder ook in hun aller belang.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

DE PAUS EN DE POLEN.

We hebben de laatste weken gelezen van verschillende Pauselijke protesten tegen de vervolgingen, welke de katholieke Polen moeten lijden.

Van welke gevoelens de Paus is bezield tegenover dit volk, moge blijken uit de volgende treffende redevoering, welke Z.H. uitsprak tegenover de Poolse primaat kardinaal Hlond en vele Polen die in Castel Gandolfo op audiëntie waren.

„Dierbare zonen en dochters, Gij zijt hier gekomen, om onze zegen af te smeken in dit smartelijke en zorgvolle uur voor uw land en in dit tragische ogenblik voor uw nationale leven. Gij zijt gekomen onder de leiding van uw eerbiedwaardigen primaat Z. H. Em. kardinaal Hlond en gij zijt vergezeld van velen van uw priesters, om een bewijs af te leggen van uw traditionele gehechtheid aan de katholieke godsdienst.

Gij zijt niet gekomen, om verlangens kenbaar te maken, noch om luide uiting te geven aan grieven, doch om van Ons hart en van Onze lippen woorden te vragen, welke u troosten kunnen in uw lijden.

Er zijn reeds honderdduizenden arme mensenkinderen, die als slachtoffers geleden hebben, die getroffen zijn in hun lichaam en in hun ziel, door deze oorlog, waarvan al Onze pogingen — gij weet het — zo intens, doch niettemin zo vergeefs Europa en de wereld hebben pogen te redden.

Op dit ogenbik trekken voor Onze ogen, als in een vizioen voorbij de verschrikkingen en de wanhoop van die menigte vluchtelingen en zwervers en van al degenen, die hun land en alles, waaraan hun harten gehecht waren, hebben moeten verlaten. Tot Ons stijgen op de wanhopige snikken van moeders en bruiden, die wenen over a degenen, die haar dierbaar waren en die gevallen zijn op het slagveld.

En wij horen de klagende stemmen van zovele bejaarde mannen en vrouwen en van de talrijke zieken, achtergebleven vaak, wellicht zonder hulp, de kreten der kinderen, die hun ouders hebben verloren en het doodsgereutel van de stervenden, die niet allen soldaten waren.

Al uw lijden, al uw ellende en uw rouw zijn ook de Onze. De liefde van den gemeenschappelijken Vader voor zijn kinderen kent geen grenzen. Alle zonen der Kerk hebben een plaats in Ons hart.

Doch deze vaderlijke liefde is niet de enige schat, die u overgebleven is. Voor het aangezicht van God, voor het aangezicht van God, voor en in de ogen van alle mensen van goede wil bezit gij nog andere schatten, die wel niet bewaard worden in sterke stalen kluizen, maar die liggen in uwe harten en zielen. Gij hebt het aureool bewaard van de militaire heldenmoed, welke zelfs uw vijanden met bewondering vervulde en hun hulde afdwong.

Gij zijt nog steeds de lichtende menigte in deze huidige duisternis, namelijk het grote gezin van uw nationale historie, waarvan meer dan tien eeuwen zijn gewijd geweest aan de dienst van Christus en vele malen zijt gij de dappere verdedigers van het christelijke Europa geweest.

Gij hebt nog het geloof, dat u niet ontnomen kan worden en dat thans nog evenveel waard is als het steeds is geweest. De wegen, waarover Polen voortgeschreden is, zijn nu eens tragisch, dan weer roemvol geweest, en zij liepen door vele rivieren van bloed en tranen. Er zijn afgronden van verdriet geweest, maar ook schitterende hoogtepunten van overwinning en lange perioden van vrede, verlicht door de schittering van godsdienst, literatuur en kunst.

Er is echter één ding, dat nooit in de geloof. Nimmer was er een Polen zonder geschiedenis is veroren gegaan: Uw geloof. Nimmer was er een Polen zonder geloof of gescheiden van Jesus Christus.

Wij willen daarom hopen, dat God in Zijn goedheid niet zal toelaten, dat de uitoefening van de godsdienst in uw land zal worden verhinderd. Wij willen ook hopen, hoewel er vele redenen zijn, om het tegendeel te duchten, gezien de maar al te bekende plannen van de vijanden van God, dat het katholieke leven in Polen diep en innig za! blijven voortbestaan. Wij hopen ook, dat de godsdienst en de uitingen van de godsdienst in uw steden en dorpen zullen blijven bestaan.

Ook hopen Wij, dat de katholieke instellingen van liefdadigheid, van sociale actie en van katholiek onderwijs die vrijheid zullen genieten, waarop zij recht hebben.

Daarom sporen Wij de Poolse priesters aan, voort te gaan met hun werk op godsdienstig gebied.

Hoe de omstandigheden ook mogen zijn, allen moeten voortgaan, niet alleen met gebeden, doch moedig in het woord en met een sterk geloof.

Uw leed, getemperd door de hoop, mag daarom niet vermengd zijn met wrok en haat.

Wij willen niet ophouden te herhalen, dat het slechts door middel van

rechtvaardigheid en liefde, en daardoor alléén, mogelijk zal zijn, de vrede te herstellen in deze gekwelde wereld, de vrede, waarvoor millioenen oprechte zielen hun gebeden doen opstijgen tot voor het aanschijn Gods.

Wij vragen u niet, uw tranen te drogen. Christus, Die weende over de dood van Lazarus, zal eens die tranen vergelden, welke gij hebt geschreid over uw doden en over Polen, dat niet sterven wil.

Als christenen immers weten wij, dat zelfs tranen zoetheid kunnen hebben. En is er niet in ieder van u een stuk van de onsterfelijke ziel van Chopin, wiens muziek het wonder heeft gewrocht van diepe, durende vreugde ontspringend uit uw arme menselijke tranen

Indien een mens zo iets tot stand heeft kunnen brengen wat zal dan niet de wijsheid en de goedheid van God doen voor uw diepe droefheid als een onderpand voor de goddelijke gunsten, die Wij over u afsmeken.

Dierbare zonen en dochters, Wij schenken u Onze apostolische zegen. Wij strekken deze zegen uit tot alle kinderen van Polen, tot allen, naar wie van ieder uwer de gedachten gaan".

NEDERLAND.

DE MILITAIREN BURGERS ALS WIJ.

Anti-revolutionnair blad over bidden vóór en na het eten.

De anti-revolutionnaire Rotterdammer wijst er op, dat de militairen geen aparte stand vormen, welke buiten het volksleven staat: ze zijn burgers, net als wij, doch met een bepaalde roeping in het maatschappelijk leven. En dus daardoor ook vallend onder afzonderlijke wetten en verordeningen.

Echter de grote wet van het Christendom en van het christelijke leven geldt voor hen thans op precies dezelfde wijze als toen zij „in burger" waren. Helaas, schijnen sommigen dat te vergeten. Zij verkeren met velen, die van het Christendom alleen de naam kennen. Zij dienen soms — ook dat gebeurt nóg —, onder superieuren, die niet kunnen bevelen zonder te vloeken.

En ja, dan denken sommigen, dat in zo'n omgeving oude gebruiken niet voortgezet kunnen worden.

Thuis wordt aan tafel voor en na het eten gebeden en aan het dankgebed gaat Schriftlezing vooraf. Dit laatste vervalt in dienst. Voor 't eerste wordt gelegenheid gegeven. En wie zijn ogen sluit voor stil gebed, behoeft tegenwoordig niet meer te vrezen, dat anderen dit — op welke wijze dan ook — zullen storen. Ook zijn we overtuigd, dat zelfs vloekende officieren zeer „objectief" het commando „stilte" voor het gebed zullen geven.

Laat ons hopen, dat alle Protestantse Christenen even trouw hun gebed zullen doen als we dat van Rooms-Katholieken gedurig opmerken. Bij de laatsten is vaak veel minder valse schaamte dan in onze kringen.

RADIO-REDE VOOR DE ACTIE NAAR DE NIEUWE GEMEENSCHAP.

Gehouden op 10 October 1939 door oud-minister prof. mr. C. P. M. Romme

Sedert de laatste radio-voordracht in het kader van de actie voor de Nieuwe Gemeenschap gehouden is — dat was nog in het vorige seizoen — is de komst van een nieuwe gemeenschap beduidend gevorderd. Want een naar menselijke begrippen gigantische krijg als inmiddels, of men niet wil zien of niet, losgebroken is, met zijn onmetelijke en onoverzienbare invloed op stoffelijk en op onstoffelijk gebied, op de geesten der mensen, op hun onderlinge verhoudingen en de mogelijkheden van hun bestaan — een dergelijk overweldigend, allen en alles omwoelend gebeuren, m o e t in de vrede, welke volgt, sporen trekken, brede en diepe sporen, welke de samenleving van na de oorlog kenmerkend zal onderscheiden van die van daarvóór.

Niet dat de gemeenschap, waarmee we de oorlogstoestand zijn ingetreden, er een was in een staat van rust, een waarin een gevonden evenwicht een bepaald duidelijk stempel er op drukte —, neen, juist wijl de oorlog losgebarsten is in een tijd van hoogspanning in de evolutie der samenlevingen, een breuk slaat in een ontwikkelingsgang, waarin het niet kalm en rustigjes toeging maar waarin het stormde, waarin S.O.S.-seinen niet zonder reden werden gehesen, juist daarom is het des te zekerder, dat de samenleving van straks ver zal afwijken van die waarin wij tot nog toe leefden.

Hoe die samenleving er dan zal uitzien? Wij weten het niet en niemand onzer kan het weten. Maar wèl weten we, dat zij er zal uitzien, zoals de m e n s e n haar zullen maken, haar zullen maken allereerst naar de mentaliteit, naar de geestesgesteldheid welke zal overheersen op dat ogenblik van het afleggen der wapenen, de terugkeer naar huis, de inschakeling in het leven voor wie ontkomen is aan de dood. En daarnaast weten we nog een ding: dat voor de oorlogvoerende landen die mentaliteit, die geestesgesteldheid bijna automatisch groeit en rijpt in en door de krijg van elke dag, door de invloed van dat alle aandacht, alle energie, alle zenuwen, het gehele wezen opvorderende en opslokkende oorlogs-gebeuren en oorlogs-verloop, terwijl de neutralen, hoezeer de toestand ook van hen zeer bijzondere zorg en zeer bijzondere inspanning vergt, toch nog de gelegenheid hebben, om, naast de directe zorg voor het heden, voor hun samenlevingen meer opzettelijk, meer gecontroleerd de vrede voor te bereiden. Bereidt u ten vrede! Dat schijnt mij de hoge, de heilige plicht, verbonden aan de onverdiende zegen, gespaard te blijven voor de ramp zelf van het oorlogs-geweld en de oorlogsvernietiging in het eigen land. Bereidt u ten vrede, opdat, wanneer dat geweldige ogenblik komt, wij de zegeningen ervan inderdaad kunnen opvangen, gereed zijn tot een samenleving des vredes, de werkelijke vrede ons niet ontga.

Bereidt u ten vrede. Dat is voor een samenleving een kwestie van vorm en een kwestie van geest, en beide in onderlinge afhankelijkheid, in een onderlinge evenredigheid, in een afgestemd-zijn-op-elkaar. Plaats een krotbewoner in een patriciërshuis, en de geestes-adel, waaraan de huizinge haar voornaamheid dankt, zal het snel ontgelden. Plaats den man van innerlijke beschaving in een krot, en wat hij zich aan cultuur gewonnen heeft, zal elke dag gevaar lopen, af te slijten en verloren te gaan. Bevolk een gemeenschapsbouw, gericht op onderlinge solidariteit en wederzijdse steun, met mensen, voor wie de samenleving alleen iets is om voor zich ervan te halen en te trekken wat ze kunnen, en ge zult ze als mieren door en onder de de reten en de spleten zien kruipen en knagen en het gehele gebouw ondergraven. Jaag een christen, die in alle tijden hieraan alleen te onderkennen is dat hij het liefdegebod onderhoudt, in de leeuwenkuil ener samenleving, welke de jacht naar het eigenbelang tot hoeksteen heeft, en hij moet een heilige zijn, om zijn onderscheidend kenmerk onbesmet en [illegible] daaruit te redden.

Vorm en geest van een nieuwe gemeenschap moeten elkaar steunen en bevruchten in onderlinge wisselwerking; zij moeten tezamen groeiën, elkaar als het ware bijhouden, en wederkerig moet de een de wasdom van de ander bevorderen.

Wanneer wij, gelukkige neutralen, de vrede willen voorbereiden, dan moeten wij dus stap voor stap verder, de geest bearbeiden, de vorm bearbeiden, stap voor stap die beiden, waarmee ik niet bedoel: traag — want het gaat om het geluk van mensen, en dus is nimmer een ogenblik te verliezen —, maar waarmee ik wil zeggen: gestaag, steeds voort in onderlinge harmonie tussen de verbetering van de vorm en de verbetering van de geest.

Wanneer wij aan de heilige plicht, ons ten vrede te bereiden, willen voldoen, dan is dat een positief, en dus een concreet werk. Want zich bereiden ten vrede is iets anders en iets meer dan zich afwenden van oorlog. Een concreet werk, dat op het honderd-voudige terrein van menselijke werkdadigheid tot gelding behoort te worden gebracht, maar overal gedragen wordt door deze éne centrale gedachte: de samenleving aan te passen aan de eisen der menselijke waardigheid, haar te funderen in en te richten op de redelijke en zedelijke menselijke natuur. Die gedachte stuwt ernaar, om enkele voorbeelden van practische aard te noemen, om tussen de mensen nadere maatschappelijke verbindingen te leggen, nadere maatschappelijke gemeenschappen te vormen naar wat zij, mensen, zijn als levende tot samenwerking geroepen leden van de samenleving, in stede van zich te verdelen en te scheiden in maatschappelijke kampen naar wat ze al dan niet aan dode goederen hebben; die gedachte stuwt ernaar, om belemmeringen, welke in de huidige samenleving opgeworpen liggen tegen een ordelijke ontplooiing van het gezinsleven, af te breken en op te ruimen, en de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van zich en zijn gezin te maken tot een wederom te dragen en daarom ook te volbrengen plicht; die gedachte stuwt ernaar, om aan werk-grage handen, ook wanneer ze door gedwongen nietsdoen aan vaardigheid hebben ingeboet, maatschappelijk nuttige arbeid te verschaffen en de staat, waarin hij aangewezen is op ontkrachtigende bedeling; die gedachte stuwt ernaar, om vooral volle aandacht te besteden aan hen, die straks de kern onzer samenleving zullen vormen, de jongeren van thans, en — ik denk daarbij voor vele crisisslachtoffers onder hen aan onze te weinig gekende Nederlandse jongenssteden — hun niet alleen de zo nodige vakbekwaamheid en handvaardigheid bij te brengen, maar daar boven-

AANBESTEDING.

De Directeur van Openbare Werken zal op Vrijdag 17 November 1939, des namiddags om 2 uur op zijn kantoor te Parera in het openbaar aanbesteden het maken van een betonnen fundeering en vloeren voor een vliegtuigloods met aangebouwde werkplaats op het vliegveld „Hato" volgens bestek No. 1.

Bestek en teekening zijn van Maandag 13 November 1939 af verkrijgbaar bij den dienst van Openbare Werken te Parera tegen betaling van tien gulden per stel.

Restitutie bij ongeschonden inlevering binnen drie dagen na den dag der besteding f. 9,-.

De Directeur van Openbare Werken,
22 **GROOTE.**

uit hun ook te geven de broodnodige sociale opleiding, hun te leren discipline en arbeidzaamheid, omgang met anderen en zin voor de harmonie van het leven van de arbeid, waarin de werkzaamheid van den een alleen tot haar recht en betekenis kan komen door de werkzaamheid van den ander.

Maar liever dan voort te gaan met het geven van voorbeelden, hoe het voorbereiden van de vrede, door verbetering van vorm en geest der samenleving, niet iets vaags en onduidelijks is, maar in concrete werkstukken van practische aard voor ons staat, wil ik nog een ogenblik Uw bezinning vragen voor een punt van meer algemene aard in verband met de schromelijk eenvoudige waarheid, welke ik straks uitte: dat wij onze samenleving moeten aanpassen aan de menselijke natuur. Dat veronderstelt uiteraard, dat we weten, wat de menselijke natuur inhoudt, dat we ons bewust zijn van haar eisen. En aan die bewustheid, luisteraars, schort het nog wel, wat vooral tot uiting komt in onze persoonlijke instelling tegenover de gemeenschap, waarin wij leven, tegenover het vaderland.

Het is niet te ontkennen, dat, wanneer wij onze instelling tegenover de Staat waartoe wij behoren vergelijken met onze instelling tegenover het gezin waartoe wij behoren, er in de meeste gevallen een principieel onderscheid tussen beide is: van het gezin weten we ons een wezenlijk deel, het gezinsgeluk is ons geluk, zijn leed is ons leed; maar in de staat voelen we ons meer als het ware deelgerechtigd, wij zijn daar, zo plegen wij het te voelen, niet zozeer een deel, maar we hebben er deel in, deel in de lusten en deel in de lasten.

O, zeker, men kan allerlei verschillen, en zeer betekenende verschillen, tussen het gezinsverband en het staatsverband, aanvoeren, en ik ben de eerste, om ze te erkennen; maar het beschouwen van de staat, in tegenstelling tot de beschouwing van het gezin, als een soort gebruiksvoorwerp, dat er, met alle daaraan verbonden lastigheden, is ten eigen nutte en daarmee uit — die beschouwing is fout, en een actie voor de Nieuwe Gemeenschap kan niet slagen, wanneer die beschouwing niet radicaal wordt opgeruimd. Want de Staat is in werkelijkheid het voor ons, mensen, noodzakelijke instituut, om onze levensplicht te kunnen vervullen, niet alleen om voor onszelf te kunnen zorgen, maar, veel meer nog, om ook voor onzen medemens te kunnen zijn, wat wij krachtens het Christelijke gebod der liefde voor hem moeten zijn. Wij zijn met dat liefde-gebod in de wereld geplaatst, en dat liefde-gebod is zeer stringent: Gij zult den naaste beminnen, g e l ij k Uzelven. En om dat gebod te kunnen onderhouden, is de staatsgemeenschap noodzakelijk voor ons; zonder die gemeenschap zouden wij het niet kunnen beleven. De sociale natuur in den mens vindt haar voldoening en haar voltooiing in en door de staatsgemeenschap, die ons tot den vollen mens, die leven kan naar zijn levenswet. Wij zijn dus deel van de Staat, en dat deel zijn moeten we ons veel sterker bewust wezen, willen we een staat kunnen bouwen, aangepast aan de menselijke natuur.

En wanneer er ooit een tijd is, waarin we de omstandigheden mee hebben, om onze instelling tegenover de staat te herzien, haar „socialer" te maken, dan is het wel de huidige.

Want hier gaat het als met een vader, die zijn gezin verlaten heeft: wanneer er een grote ramp dreigt, dan voelt hij zich toch weer als onverbrekelijk behorend tot dat gezin, als deel ervan, wanneer hij zich niet willekeurig afscheiden kan noch zich kan wijs maken dat het lief en het leed ervan hem eigenlijk niet zou aangaan.

Er is een neutraal land, dat bij het begin van de oorlog het parool heeft uitgegeven „werken en zwijgen". Het is een parool, dat men voor elk neutraal land zou willen overnemen, wanneer men het zo mag verstaan, dat het zwijgen onder de mensen gelegenheid geeft om te bidden tot God. Want willen wij de vrede werkelijk bereiden, dan zal op ons werken de zegen moeten rusten van den Allerhoogste, tot Wien, naarmate de mensen zwakker blijken, het vertrouwen sterker oprijst, in Wiens Hand de uitkomst van alle werk besloten ligt. Moge Hij, na Nederland gespaard te hebben voor de krijg, aan Nederland de vrede geven, de vrede van een op Zijne al-omvattende Liefdewet gebouwde gemeenschap.

Hij geeft veel, die weinig geeft met vriendelijkheid.

Gebrek aan zelfbeheersing wordt graag met temperament verward.

EMMASTAD

CURAÇAOS KAMPIOENSCHAP BILJARTEN.

Tot ons genoegen vernamen wij, dat de heer van Lint weer hersteld is, zodat de wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Curaçao kan worden beëindigd. De nog resterende partij van den heer van Lint tegen den heer Arends zal plaats hebben op a.s. Vrijdag, 17 November des avonds om 8 uur.

Onmiddellijk na afloop hiervan zal worden overgegaan tot de prijsuitreiking. Zoals bekend is, zijn voor deze wedstrijd prachtige prijzen beschikbaar gesteld door de firma's Spritzer & Fuhrman, El Louvre en La Casa Amarilla.

WIJZIGING TELEFOONGIDS.

Nieuwe aansluiting

H. J. Jansen Hs. tel. 547.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Tennis.

Ladderwedstrijden

Woensdag 15 November, 4.30 n.m.
Baan I Vromans
Koster
Donderdag 16 November, 4.30 n.m.
Baan I Mevr. de Vries
Mevr. Vermeulen
Zaterdag 18 November 4.30 n.m.
Baan II Dussel/v.d. Kuip

SOCIETEIT „ASIENTO".

Biljarten.

Nu de handicap-afvalcompetitie afgelopen is, kan overgegaan worden tot de prijsuitreiking. Deze zal plaats hebben a.s. Vrijdag 17 November, na afloop van de prijsuitreiking aan de Curaçaose kampioenen, welke eveneens in onze club plaats heeft.

CURAÇAOS KAMPIOENSCHAP BILJARTEN.

De laatste partij om het kampioenschap zal plaats hebben a.s. Vrijdag 17 November in de Societeit „Asiento" aanvang 8 uur. Onmiddellijk hierna zal worden overgegaan tot de prijsuitreiking. Alle belangstellenden zijn welkom.

CURACAO.

C.V.B.-NIEUWS.

Op Zondag 19 dezer zal des n.m. om kwart over vier op het terrein Mundo Nobo een proef-Bondselftal een oefenwedstrijd spelen tegen een Surinaams elftal bestaande uit een vertegenwoordigende ploeg van alle op Curaçao wonende Surinaamse voetballers, al of niet aangesloten bij de C.V.B.

Aangezien er tot beide categorieën zeer bekwame voetballers zijn en het proef-Bondselftal sterk zal zijn, zal deze wedstrijd zeer interessant worden. Immers, de Surinaamse spelers zullen zeer zeker hun uiterste best doen he proef-elftal te verslaan, terwijl de Curaçaose jongens hun uiterste krachten zullen inspannen om definitief in het elftal geplaatst te worden.

Wat betreft de wedstrijden tegen de Paraguayos zij medegedeeld, dat deze gespeeld zullen worden op Zondag 26 November, Donderdag 30 November en Zondag 3 December e.k. telkens, vanwege de vroeg invallende duisternis, des n.m. om **vier uur precies.**

In verband met de buitengewone kosten aan deze wedstrijden verbonden, heeft het Bondsbestuur zich verplicht gezien de prijzen als volgt vast te stellen:

Overdekte tribune	ƒ 2.50
Open tribune	ƒ 1.50
Standplaatsen	ƒ 0.50

Ook zullen er geen kinderkaarten verkocht worden, terwijl aan dames geen vrije toegang kan worden verleend. Zowel dames als kinderen zullen de volle toegangsprijs moeten betalen. Verder ziet het Bestuur zich verplicht, de vrije toegang voor junioren voor deze wedstrijden in te trekken.

Evenals vroeger zal ook thans vóórverkoop plaats vinden en wel vanaf Donderdag 16 November e.k. bij:

J. Capriles, El Chico, Bredestraat, Punda.
de Jongh's Sporthuis, Madurostraat, Punda.
A. Prince, Beneden Club de Gezelligheid, Punda.
A. D. Jonckheer, Brionplein, Otrabanda.
de Jongh's Sporthuis, Bredestraat, Otrabanda,
A. F. Hoogenbergen, Rodeweg, Otrabanda.
Kapper, Emmastad.

Een ieder wordt in zijn eigen belang aangeraden zich tijdig van toegangskaarten te voorzien, teneinde het wachten bij een druk loket te voorkomen, of........... een uitverkocht huis.

Controleert verder bij aankoop of Uwe kaartjes voorzien zijn van het officieel C.V.B. stempel.

WIE KENT DAT BOEK?

In het jaar 1819 verscheen er te Haarlem een „Beschrijving van het eiland Curaçao" door „een bewoner van dat eiland" geschreven.

[...] Paddenburg te heten, hij heeft zijn boekje maar met een heel kort voorbericht ingeleid.

We laten dat voorbericht hier volgen:

„Sedert den jare 1779 is er gene de minste beschrijving van Curaçao in het licht gekomen en deze nog is vrij gebrekkig.

De schrijver van dit stukje, op dat eiland wonende, meent dus zijne landgenoten in Nederland geen ondienst te doen met deze beschrijving, welke hij aan alle liefhebbers des Vaderlands toewijdt."

Curaçao, 25 April 1818.

Onze vraag is nu, welk boek bedoelt hij toch, wat kwam er in 1779 uit? Inlichtingen zijn welkom.

Naschrift Redactie Amigoe:
Het bedoelde boekje is J. H. Hering: Beschrijving van het eiland Curaçao, uitgegeven 1779 Amsterdam bij Joh. van Selm.

Zie Euwens-Hulsman: De naam Curaçao.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de firma A. D. Capriles & Co., een mooie kalender Firestone 1940.

GROTE BRAND IN LAGUNILLAS.

Eergisteravond ontstond er in Lagunillas, een der bekende plaatsen van het Venezolaanse oliedistrict Bolivar, in de Staat Zulia, ten gevolge van een ontploffing een geweldige brand, waarbij meer dan 500 personen omkwamen. Het ontzettende en de geweldige omvang van de ramp laat zich begrijpen, wanneer men weet dat Lagunillas grotendeels gebouwd is in het water op palen en uit houten huizen bestaat.

Door de Venezolaanse regering is een grote steunactie bereid, waarin door de President is bijgedragen met 5 duizend bolivars, het Gouvernement met 100 duizend bolivars, enz.

Verder werden door het Gouvernement vliegmachines met medische hulp gecharterd en ook een der Venezolaanse oorlogsschepen is te hulp.

Van de Shell, welke te Lagunillas hare olievelden heeft, werd bericht, dat deze maatschappij niet door de brand getroffen werd.

GEEN SPROOKJE MAAR WERKELIJKHEID.

Er was eens een dier, dat iedere dag bij het vallen van de schemering z'n schuilplaats in het moeras verliet en zich naar de woningen der argeloze mensen begaf, om hen te vergiftigen, zodat er velen stierven......... Is dat het begin van een sprookje uit de tijd, dat de mensheid nog geloofde aan draken, tovenaars en heksen? Integendeel! Het is een bittere waarheid van onze moderne tijd. Er bestaat inderdaad een dier, dat ieder jaar meer mensenlevens eist dan de bloedigste oorlog!

En welk is dan dat grote verschrikkelijke dier, dat mensen zoveel kwaad berokkent? Is het een slang of een ander giftig reptiel? Is het ......Neen! Het is geen groot verschrikkelijk dier!

Het is een klein sierlijk insect met ragfijne vleugeltjes en broze pootjes, dat 's avonds met hele zwermen in de schemering danst en waarvan de meeste mensen niet kunnen begrijpen, dat 't een der ergste vijanden van het mensdom is. Het is de mug; het is de malaria-mug!!

Het gevaar blijkt duidelijk uit de ontstellende cijfers: in 1937 stierven alleen in Brits-Indië 1.200.000 mensen aan de malaria; een derde gedeelte van alle bewoners der wereld wordt constant bedreigd door het malaria-spook. De wetenschap voert dan ook een hardnekkige strijd tegen deze ziekte. Beroemde geleerden hebben hun leven gewijd aan de oplossing van dit urgente vraagstuk.

Tot nog toe heeft men de beste resultaten met kinine.

Vooral de prophylactische behandeling met kinine is eenvoudig; het gebruik van 400 milligram kinine per dag gedurende het malaria-seizoen, beschermt tegen besmetting. En volgens de aanbeveling der malaria-Commissie van de Volkenbond is voor de behandeling van malaria een dagelijkse dosis van 1 gram tot 1,3 gram kinine gedurende 5 tot 7 dagen voldoende. Op bladzijde 125 van haar verslag (Engelse editie), verschenen in 1938, merkt deze Malaria Commissie terecht op, dat onder de antimalariamiddelen, kinine nog steeds de eerste plaats inneemt op grond van haar betrouwbare werking en bijna volkomen afwezigheid van giftigheid, benevens de zeer verbreide kennis van haar gebruik en dosering.

Maken we nu een eind aan het sprookje: er was eens een dier, dat eeuwenlang malaria op den mens overbracht; maar er waren ook mannen, die hun leven in dienst der mensheid stelden en die erin slaagden het geneesmiddel tegen deze plaag te vinden: de kinine!!

M. Ned. No. 241.

MARTINUS DE PORRES.

Van de 4de tot de 10 November, heeft men in Lima, Peru, grote feesten georganiseerd ter ere van het derde eeuwfeest van de zalige dood van Martinus de Porres. Ook heeft men een opwekking gestuurd naar het volk van geheel Zuid-Amerika, en daar hoort Curaçao toch ook bij, om ook deze Zuid-Amerikaan te gedenken. We weten hoe de Amerikaan er van houdt om zijn grote mensen te eren. Zien we maar eens naar de geweldige devotie voor Simon Bolivar, nog onlangs werd hier op Curaçao deze vergelijking getrokken ter ere van de Libertador. „Mozes heeft vijf boeken geschreven, maar Simon Bolivar heeft vijf republieken bevrijd" (sic).

Hoe echter is het enthousiasme te verklaren voor Martinus de Porres.

Hij heeft geen enkele republiek bevrijd, hij heeft wel nooit een wapen in zijn handen gehad en toch, hij wordt toegejuicht als een held.

Niets is er in zijn leven wat hem menselijke heldenverering waardig maakt. Zoon van een vooraanstaand Spanjaard, die later zelfs zo iets is van gouverneur van Panama, wordt hij door zijn vader gewoon aan zijn lot overgelaten.

Waarom? Omdat hij geboren uit een Zuid-Amerikaanse van de kleur is?

Hij heeft het zelf erg gevoeld, want als hij later intreedt in de orde van de Dominicanen, wil hij geen priester worden, neen, broeder, hij wil stoffen, gang vegen en schoenen poetsen.

Maar God komt tussen beide. Hij verheerlijkt deze man hier op de wereld al door een buitengewoon wondere macht. God die alles weet, zag, dat dit broeder meer was, dan iemand waarvan men kon zeggen: „Hij doet zijn werk goed, we hebben geen klachten over hem!" Bij hem ging alles om het bovennatuurlijke. God, gestorven voor alle mensen, wil ook alle mensen, van welk ras ook, verheerlijken. Ja, die wondere macht. Sommigen hebben gemeend, dat God alleen maar wonderen doet voor Zijn Goddelijke Zoon, maar na Zijn dood zijn de wonderen niet meer nodig. Hoe wil men toch denken over wat God doen moet, die fout haalde Job al uit. Neen, zo God werkelijk mensen liefheeft, waarom kan Hij dan nu niet ook wonderlijk tussen beide komen en zo laten zien, wien Hij liefheeft. Dat wil er bij ons niet in, wij willen ieden wonder wel even door psychose, suggestie, etc., maken tot maar „een inbeelding van wat devotelingen", maar neen, God laat voelen, dat Hij ons voor dingen kan stellen, die alle pogingen van wetenschap ten spijt als klare feiten voor ons staan. Hij wil leren hoofd te buigen voor het bovennatuurlijke, dat achter de wereld is.

Drie eeuwen is het geleden dat Martinus de Porres stierf en daar Rome ver van Lima ligt, is het heiligverklaringsproces nog niet ten einde. Het ging niet zo vlot met zulk een afstandverschil. Men weet, Rome is veeleisend bij de onderzoekingen, die aan een heiligverklaring voorafgaan.

Nu is het wachten nog op twee wonderen (de kerk is zo overtuigd van haar goddelijke instelling, dat ze gewoon wonderen als het ware gaat eisen) voordat de heiligverklaring kan volgen. Wel waren er wonderbare gebedsverhoringen, ook hier op Curaçao, maar nog niet de twee vereiste wonderen.

Geve God dat ze spoedig geschieden, opdat aan de moderne wereld, die [...] getoond wordt, dat God „handelt zonder aanzien des persoons", in deze zin, dat God, en dan ook de kerk vanzelfsprekend, lacht met theorieën van Uberrassen in zulk een absolute zin als de moderne wereld dat zo graag bewezen zou zien.

Meer dan statistieken van dubieuze waarde, zegt het leven van de Zalige Martinus, ook de moderne psychologen, op te passen en maar niet te concluderen op wankelende feiten, over de waarde der rassen.

X.

VOOR 25 JAREN.

In het begin van 1914 werd in Duitsland, evenals nu getracht, aan te tonen de noodzakelijkheid en de rechtvaardigheid van de oorlog. Het is merkwaardig, dat dit bijna met dezelfde woorden geheurt.

In 1914: De verzekeringen van onze keizer zijn waar en blijven op het forum der wereldgeschiedenis onbestreden; wij willen in vreedzame arbeid voortleven, maar overal dwingen afgunstigen ons tot rechtvaardige verdediging. Wel nooit hebben keizer en regering de rechtsgronden zo duidelijk in het licht gesteld als in de afgelopen weken. Zó diep en sterk als staal klonk dit pathos, zó hevig en levendig, dat het oog de woorden een zeldzame kracht en schoonheid verleende. En deze zedelijke kracht werd nog versterkt, doordat de grote gestalte [...] drager der rechtvaardige zaak maakte. Het is niet onze schuld, wanneer onze eerlijke woorden buitenlands niet woorden geloofd. De oorlog is bij ons uit het diepste rechtbewustzijn gegroeid.

In 1939: Het is onnodig de talloze woorden aan te halen, welke Hitler herhaaldelijk heeft gebezigd, om met klem en kracht te wijzen op zijn vredeswil. Hij valt niet aan, doch wordt aangevallen door afgunstigen.

Ook zijn woorden werden met een hevige pathos voorgedragen. En zijn grote, bijkans vergoddelijkte gestalte, brengt eveneens de rechtvaardigheid der zaak op een nog hoger plan. Ook nu weer worden de eerlijke woorden in het buitenland niet geloofd.

Men ziet, er is geen verschil. En zo was er ook geen verschil in de motivering van de formele inbreuk op het volkenrecht ten opzichte van Polen.

Deze luidde in 1914 ten opzichte van België aldus: Het is en blijft waar, dat er tussen de volken plichten bestaan, om zich aan verdragen te houden, maar in deze materie bestaan er uitzonderingen.

Wanneer door zulke verdragen het bestaan van een staat ten hoogste in gevaar wordt gebracht, gaat het natuurrecht voor.

25 jaar is het geleden, dat er een afschuwelijke oorlog begon en na onnoemelijk lijden eindigde: Iedereen zwoer: nooit geen oorlog meer. En nu is met precies dezelfde woorden een nog vreselijker oorlog begonnen. Is er vooruitgang in beschaving? Of wil het mensdom per sé zijn vernietiging?

Louter zoetheid in het leven maakt het [...]

Administratie van Financien.

Ingaande 20 November 1939 zal de Administratie van Financien voor het publiek geopend zijn op alle werkdagen van 9—12 uur. Het afhalen van betalingsstukken, stortingsbewijzen en vergunningen en het indienen van aanvragen inzake huur enz. van domeingrond en woningen zal alleen gedurende deze uren kunnen plaats vinden.

In de openstelling van de Inspectie der belastingen en van den dienst der Douane komt door het vorenstaande geen verandering.

Willemstad, 14 November 1939.

De Administrateur van Financien,

FRANKE.

STATEN VAN CURAÇAO.

Zitting op Donderdag, den 15den November 1939, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp-landsverordening houdende toekenning van presentiegelden aan de leden der Staten van Curaçao.

3o. Schrijven aan den Gouverneur over uitvoering van begrootingen voor 1939 en 1940.

DE GRIFFIER,
C. J. Ferguson.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuws.

Zaterdag l.l. werd in tegenwoordigheid van Minister Welter de economische commissie Nederland-West Indië geinstalleerd, waarvan het bestuur gevormd wordt door: Dr. Deckers, Dr. Ir. W. C. Klein, Mr. S. M. S. Reitsma, F. W. L. de Beaufort, Mr. F. G. Schalkwijk, Mr. Dr. F. van Haaren en Mr. N. E. Rost Onnes.

Als onderdeel van het rijksbureau voor voedselvoorziening heeft men thans te Den Haag een bureau voor ontruiming ingesteld, welk bureau opdracht heeft om de eventuele afvoer van vee en landbouwproducten uit bepaalde streken, indien deze ontruimd moeten worden, voor te bereiden.

De Finse delegatie heeft Moskou verlaten: hoewel de Finse Minister verklaarde, dat de onderhandelingen nog wel weer eens kunnen hervat worden.

Z.H. de Paus hield een radiorede tot het Amerikaanse volk bij gelegenheid van het 50 jarig bestaan der Katholieke Universiteit, waarbij hij wees op de noodzakelijkheid van katholiek onderwijs, bijzonder tegenover de huidige dwingen van liberalisme en nationalisme.

De Nieuwe Rotterdamse Courant heeft een hoofdartikel geschreven onder de titel „internationale toestand", waarin het blad er op wijst, dat deze in de laatste dagen een bijzonder aanzien heeft verkregen door het ontbreken van internationaal nieuws. Thans blijken de wildste geruchten vrij spel te hebben, daar de vrees bestaat, dat de betrekkelijke rust, die in het krijgsbedrijf heerst de stilte is, die de storm voorafgaat. Deze wilde geruchten worden in de buitenlandse pers opgenomen en houden zich in het bijzonder bezig met de positie van Nederland en België. Wij moeten deze berichten echter zien als uitingen van oorlogvoerende landen, waar de berichtgeving onder de druk van de bijzondere omstandigheden een ander karakter is gaan dragen. Daarom is er alle reden om met een koel hoofd van deze persstemmen kennis te nemen. De redevoeringen van de verantwoordelijke staatslieden hebben wel aangetoond, dat de partijen niet nader tot elkander zijn gekomen, zodat de kans, dat men gebruik zal maken van het Hollands Belgische aanbod voor goede diensten gering is. Onder deze omstandigheden past Nederland geen andere houding dan die, van een land, dat rekening houdt met de aanvang van een conflict en dat naar alle zijden strikte neutraliteit wenst te handhaven.

Het is nodig om alle maatregelen te nemen om ook metterdaad deze neutraliteit te kunnen houden. Sinds de aanvang van het conflict heeft men alles gedaan om onze grenzen en kusten in staat van verdediging te brengen. Met het [...] van de [...] voor genomen maatregelen gaat men voort. De verantwoordelijke opperbevelhebber kan geen enkel risico dragen. Daarom heeft men in de laatste dagen maatregelen genomen als het stopzetten van de verloven. Tengevolge van de onrust, die verwekt wordt door de buitenlandse berichten, is het verkwikkend om zich te laven aan de sterkheid, dat de regering en de verantwoordelijke instanties geen gelegenheid ongebruikt laten om de handhaving van onze onafhankelijkheid naar alle kanten ontwijfelbaar te maken.

Het blad wijst verder op de jongste redes van Minister van Kleffens en eindigt [...] dat de rustige vastberadenheid van de regering, zoals die bij monde van Minister van Kleffens tot uiting kwam, een prachtig voorbeeld voor ons volk is. Men hoede zich er voor om aan ongefundeerde geruchten of buitenlandse persacties aandacht te schenken en zich ertoe te laten verleiden de omstandigheden anders te beoordelen dan met de spreekwoordelijke nuchterheid, welke ons volk eigen is.

De Duitse gezant heeft aan der minister van buitenlandse zaken van Kleffens medegedeeld, dat de Duitse regering het door Hare Majesteit de Koningin verzonden telegram grondig zal bestuderen.

De Nederlandse regering blijft nog steeds optimistisch te zijn en deelt dat de antwoorden, die de Engelse Koning en de President van Frankrijk op het telegram van de beide vorsten hebben gegeven, nog genoeg [...] deur dicht doen voor nadere onderhandelingen.

Oud Minister Colijn heeft een interview aan de Telegraaf [...] waarin hij zeide, dat de [...] deloos onrust heeft verwekt, [...] door het geven van [...] voorlichting veel zenuwachtigheid had kunnen voorkomen.

Camelin.
Opperbevelhebber van het Franse leger.

Von Brauchitsch.
Chef van het Duitse leger.

Een Franse vlieger die bij Saarbruecken door de Duitsers werd gevangen genomen.

De Hertog van Windsor heeft zijn plaats in het leger ingenomen. Hierboven zien we hem na een bezoek aan het mniisterie van oorlog.

Een Estlandse vrouw in nationale klederdracht.

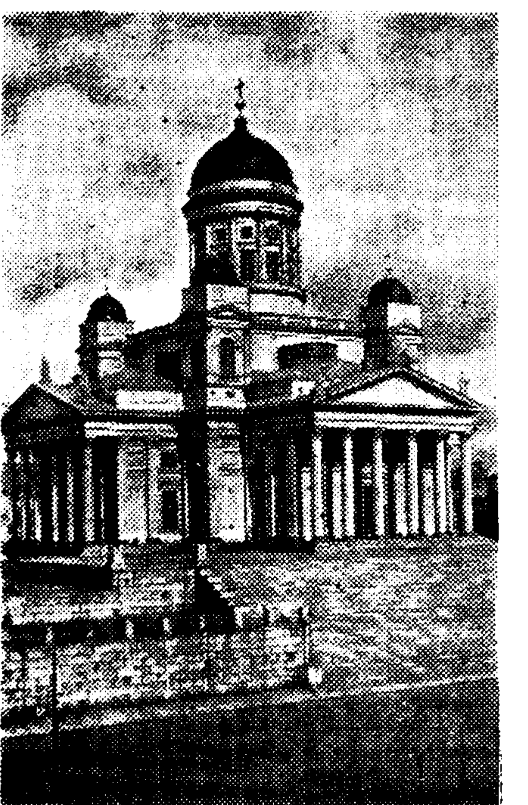
Een Russische marinier aan boord van een der Russische oorlogsschepen in de Baltische zee.

Deze jonge dame draagt enige van de 40.000 Bijbels, die in Engeland aan de soldaten zijn uitgedeeld.

Oorlog en vrede ontmoetten elkaar in Polen.

De grote kerk in Helsingfors te Finland. De inwoners hebben deze stad verlaten vanwege de ernstige politieke toestand.

De nieuwe Poolse President Raczkiewicz woont in de Poolse kerk te Parijs een godsdienstplechtigheid bij.

HET SOCIALE WERK DER KATHOLIEKEN IN LATIJNS AMERIKA.

Tot aan het uitbreken van de wereldoorlog werd het sociale leven der Zuid-Amerikaanse Staten overwegend door de ideeën van het Kerkvijandige liberalisme beheerst. De weinig Katholieke voorvechters der Katholieke sociale vernieuwing, die er in slaagden gehoor en invloed te verkrijgen, waren meestal priesters uit de Oude Wereld, uit Spanje, Frankrijk, Duitsland en Italië, die als zielzorgers of missionarissen in dat land waren gekomen.

Sedert, de laatste tien tot vijftien jaren kunnen wij echter de doorbraak ener inheemse Katholieke sociale beweging constateren, welke bereids een stevig aantal verenigingen, werken en scholen in het leven geroepen heeft.

Onder de oorzaken welke tot deze verandering geleid hebben zijn te noemen: het versterken van het Katholiek zelfbewustzijn **überhaupt,** dat steeds meer tot een eigen, van Europa onafhankelijk Kerkelijk leven dringt: in zijn gevolgen de uitbouw van het Katholiek Apostolaat, dat naast de zielzorgende **hulparbeid der** leken als tweede hoofdopgave de uitbouw van het Katholiek sociale werk verkregen heeft.

Een machtige aansporing verkreeg de sociale beweging alsdan door het Rondschrijven en de voortdurende vermaningen van Paus Pius XI zaliger gedachtenis.

Niet in de laatste plaats is de opwekkende werking te noemen, veroorzaakt door het uitbreken der communistische revolutie met haar bloedige Kerkvervolgingen in het Spaanse moederland onder alle Zuid-Amerikaanse volken. Daar zijn toch in menig opzicht de sociale verhoudingen — ook enigszins de overdreven conservatieve instelling in brede kringen der burgerlijke overheid — ongeveer gelijk als die in Spanje waren vóór de revolutie.

Erkenning van sociale plichten.

Het sterk naar voren dringen der Kerkelijke verniewingskrachten enerzijds en het toenemend begrip en gestegen verantwoordelijkheidsgevoel in leidende kringen der H. Kerk anderzijds hebben er toe geleid, dat de sociale plichten en opgaven der Katholieken in hun volle grootte en noodzakelijkheid meer en meer erkend werden. Want wellicht meer dan elders gaat het hier om een wedloop tussen Christendom en communisme om de uiteindelijke overwinning.

De mobilisering der Katholieke krachten voor de sociale arbeid zag zich weliswaar als grootste hinderpaal tegenover het gebrek aan lekenkrachten geplaatst.

Vanuit dit gezichtspunt verkreeg de uitbouw van het Katholiek sociale scholingswezen een betekenis, welke boven de landen van Zuid-Amerika uit voor de gehele Christelijke cultuurwereld van interesse is.

Deze belangrijkheid werd ook door het feit onderstreept, dat kort geleden (11 tot 15 April j.l.) in Rome aan het „Pontificio Collegio Pio Latino-Americano" met medewerking der „Internationale Katholieke Vereniging voor Sociale Dienst" in Brussel een congres werd gehouden, dat zich uitsluitend met de uitbouw van het sociale scholingswezen in Latijns Amerika bezig hield.

Wat tot stand kwam.

Een samenvattende uiteenzetting van de talrijke in de laatste tien jaren door opgerichte verenigingen en inrichtingen, met opgave van de lekenhelpers en -helpsters, bestaat voor zover ons bekend, niet.

Niettemin kunnen wij uit de publicaties in de „Osservatore Romano" van 29 Maart j.l. over de ontwikkeling der „Scholen voor de sociale Dienst" en enkele andere berichten een inzicht in de waardering en het werken der Katholieke Sociale Beweging op het Zuid-Amerikaanse continent verkrijgen. Uitgangspunt van het werk waren deels de bestaande Katholieke Universiteiten of hogeschoolcursussen, deels de afzonderlijke Jeugd- en Vrouwenverenigingen.

De eerste „School voor Sociale Dienst" werd in het jaar 1925 in Santiago de Chile op initiatief der aldaar bestaande „Weldadigheids-junta" opgericht, die weliswaar niet uitsluitend Katholiek was, maar toch waardevolle prikkels voor de latere sociale opleidingsinrichtingen der Katholieken bood.

In October 1929 kon dan ook in aansluiting met de Katholieke Universiteit in Santiago onder de naam „Escuela Elvira M. de Cruchaga" de eerste Katholieke school voor sociale dienst geopend worden.

Deze naam werd gekozen, wijl Miguel Cruchaga Tocornal, die als Chileens gezant in Washington de sociale hogescholen aan de zich daar bevindende Katholieke Universiteit had leren kennen, door een grootmoedige schenking de oprichting der inrichting mogelijk maakte.

De leidster der school: mej. R. Izquierdo, kwam later aan het hoofd der Internationale Katholieke Vereniging voor Sociale Dienst voor geheel Latijns Amerika en heeft jaren lang een levende werkzaamheid voor de oprichting van dergelijke inrichtingen verspreid over de overige Spaans sprekende landen ontplooid. In vereniging met de in 1933 gestichte Vereniging der Katholieke Sociale Helpsters wordt ieder jaar een sociale studieweek gehouden.

De inrichting, welke men het best met de in Europa bekende sociale Hogescholen voor vrouwen vergelijken kon, had de dubbele taak: een gedegen onderricht in de sociale leer der H. Kerk te geven en lekenhelpster voor het veel vertakte sociale Apostolaat te vormen.

In het jaar 1939 werd aan de Katholieke Universiteit van Santiago een „Sociaal-technisch Instituut" geopend, om de opleiding van mannelijke sociale helpers te bevorderen.

De met deze werken verbonden Katholieke Volkshogeschool telde toen rond 3000 bezoekers uit de kringen der arbeiders en beambten. De stichting van een dergelijk sociaal centrum in de stad Conceptión werd door de jonge aardbeving verijdeld.

Evenals in Chili voltrok zich — of voltrekt zich — de uitbouw ook in de overige landen. In Argentinië, dat bereids over een gehele rij van sociale verenigingen en werken beschikt (Bond van Katholieke Ambtenaren, Katholieke Arbeidersjeugd, Katholieke Arbeidsbeweging, Sociale werken der Katholieke vrouwen en meisjes, Sociale Dienst der Katholieke Actie enz.) **wordt de sociale opleiding naast de** hogescholen voor vrouwen voor sociale dienst ook door de Katholieke hogeschoolcursussen bevorderd. Het in Buenos Aires verschijnende orgaan „Restauración Social" wordt over geheel Zuid-Amerika verspreid. Brazilië bezit naast andere werken en verenigingen in het „Centro D. Vidal" een middelpunt voor Kerkelijke en sociale Apostolaatsopleiding. Het met het „Centro" verbonden „instituut voor hogere Katholieke Studiën" omvat ook doorlopende cursussen over Rechtsen Staatswetenschappen alsmede Christelijke Sociologie. Als sociale vrouwenhogeschool werd het in Juli 1937 opgerichte „Instituut voor Gezins- en Sociale Opvoeding" genoemd, dat helpsters op alle gebieden van de sociale arbeid opleidt. Ook in het grote industrie- en handelscentrum Sao Paolo bestaat sedert 1936 een school voor sociale dienst.

Ook elders.

Naast de drie Abc-Staten hebben in de laatste jaren ook meerdere kleinere landen eigen Katholiek-sociale opleidingsinrichtingen geschapen. Zo werd in de hoofdstad van Columbia: Bogota, door private hulp van enige Katholieken in het jaar 1937 een school voor sociale dienst geopend, waarvan de leidster: mej. M. Carulla, vroeger aan de sociale hogeschool in Barcelona werkzaam was.

Niet minder belangrijk is het kortelings aan de Katholieke Universiteit verbonden „Centrum voor Sociale Studiën", dat cursussen over Christelijke Sociologie en practische toepassing der Katholieke sociale leer in het openbare leven geeft. Tegelijkertijd begon in het jaar 1937 de sociale vrouwenschool in Montevideo, de hoofdstad van Uraguay, hare werkzaamheid. De in het volgende jaar in Peru geopende school voor sociale dienst dankt haar ontstaan in de eerste plaats aan de gemalin van den president aldaar Benavides de Benavides.

De school kan reeds in de korte tijd van haar bestaan op mooie resultaten wijzen.

Richtlijnen voor uitbouw.

Temidden dezer veelgestaltige ontwikkeling heeft de bereids genoemde bijeenkomst te Rome de taak, eenvormige richtlijnen voor de verdere uitbouw te verkrijgen en de Katholieke sociale arbeid in alle landen van Zuid-Amerika krachtige impulsen te geven. „Dit werk", merkt het Vaticaanse blad op, „verdient onze geheel bijzondere aandacht, want in die landen vormt het dynamisme der Katholieke krachten een wezenlijk deel van de gezamenlijke arbeid". Overwogen worden thans in Rome: de opgaven der sociale diensten in Latijns Amerika, de sociale toestanden in de afzonderlijke landen, de noodzakelijkheid van het sociale Apostolaat en de planmatige opleiding der sociale helpers en helpsters.

Ook voor ons.

Inderdaad, er is voor ons, Katholieken ook hier in Curaçao, nog zeer veel op sociaal gebied te doen. Onze Katholieke Sociale Bonden en verenigingen zijn zeer urgent. Helaas ontbreekt het ons nog te veel aan krachtige, bezielde sociale werkers, mannen en vrouwen met scherp in- en doorzicht. Het zijn steeds dezelfde personen, die er zich voor spannen en dikwijls nog zwaar becritiseerd worden, maar hun aantal groeit maar zeer matig! Zou dat niet anders kunnen? Zeer zeker, maar daarvoor is nodig dat men doordrongen is van de sensus catholicus! Men spiegele zich aan Latijns Amerika.

Ik heb zo dikwijls reeds mijn schreden
moeten richten
Naar menig rijk paleis, naar menig
schamel huis.
Wat ik daar hoorde en zag, dat deed
mij nederknielen
Bij mijne thuiskomst, en God danken
voor mijn kruis.

Vreugde is niet een lichtzinnige deerne, maar een kuise maagd. En ze heeft een sterken trouwen broeder, in wiens armen zij rust: de levensernst.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO NOBO.

19 November 1939:	A-klasse	Bondsoefening. (Visser).	
19 November 1939:	Juniores	Hercules — Tropiales (Ercol)	%

RIO CANARIO.

19 November 1939:	Res.A-klasse	Asiento 2 — Transvaal 2 (H. Rog)	
19 November 1939:	B-klasse	D.C.C. — Sparta (B. L. Dijk)	*

SCHERPENHEUVEL

19 November 1939:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Volharding 2 (Brakke)	
19 November 1939:	Juniores	Scherpenheuvel — Volcania (Dania)	%

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur .m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis worden de verenigingen vriendelijk verzocht op tijd aanwezig te zijn.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78.

OPSTELLING VAN HET PROEF-BONDSELFTAL VOOR 19 NOVEMBER E.K. TEGEN HET ALL - SURINAAMS ELFTAL

Bondselftal.

E. Vos (R.C.C.)

A. J. Maduro (SUBT) — J. M. Rosina (Scherp.)

H. Leers (J. Hol.) — L. B. Isidora (Volh.) — E. Ruiz (SUBT)

J. Pietersz (SUBT) — J. Ramirez (J. Hol.) — J. Rojer (Volh.) — M. Hernandez (SUBT) — R. Bernabela (SUBT)

Reserves: H. Panneflek R.C.C., Grovell SUBT, M. Davelaar SUBT, E. Rondijk Volharding, Meulens R.C.C., G. Pardo J. Holland, H. Jansen SUBT

O

Naaldijk — Lo Ning Hing — van Niel — H. Nahar — Berkenfeld

Mau Asam — M. Nahar — Monkou

Goedhart — de Koop

v/d Geld

Surinaams elftal.

Het Royement van de vereniging P.S.V. is opgeheven.

Houders van vrije kaarten hebben geen vrije toegang voor hun dames bij de wedstrijden Paraguayos — Curaçao.

Junioreskaarten zijn voor genoemde interlanden wedstrijden ook niet geldig.

HET BESTUUR.

AANBESTEDING.

De Directeur van Openbare Werken zal op Maandag 20 November a.s. des namiddags om twee uur op zijn kantoor te Parera in het openbaar aanbesteden:

Het bouwen van een politiewacht met garage en transformatiehuis op het Molenplein te Curaçao volgens bestek No. 2.

Bestek en teekening zijn van Maandag 13 November af te verkrijgen op zijn kantoor te Parera tegen betaling van f. 10.-- per stel.

Restitutie bij ongeschonden inlevering binnen drie dagen na den dag der besteding f. 9.-- per stel.

Inlichtingen volgens bestek.

De Directeur van Openbare Werken,
GROOTE.

